

Avskaffad avfallsförbränningskatt och slopad
energiskattenedsättning för datorhallar

September 2022

Promemorians huvudsakliga innehåll

Rysslands invasion av Ukraina och agerande på energimarknaden har kraftigt ändrat förutsättningarna för den europeiska elmarknaden. Svenska hushåll och företag står nu inför en vinter med mycket högre elpriser än normalt. Den gröna omställningen förväntas öka behovet av el i branscher med många anställda och tillgången av el kan därför behöva styras mot dessa branscher. En promemoria med två skatterelaterade förslag som på sikt ska öka elproduktionen i kraftvärmeverk samt leda till energieffektivisering i datorhallar har tagits fram inom Finansdepartementet.

I promemorian föreslås dels att avfallsförbränningsskatten avskaffas, dels att skattenedsättningen för energiskatt på elektrisk kraft som förbrukas i datorhallar slopas. Även möjligheten till återbetalning av skatt på elektrisk kraft som förbrukats för framställning av värme eller kyla som levererats för förbrukning i datorhallar slopas.

Avfallsförbränningsskatten föreslås avskaffas den 1 januari 2023. Skattenedsättningen för energiskatt på elektrisk kraft som förbrukas i datorhallar föreslås slopas fr.o.m. den 1 juli 2023.

Innehållsförteckning

1	Lagtext	4
1.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	4
1.2	Förslag till lag om upphävande av lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns.....	9
1.3	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	10
1.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2022:174) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).....	12
2	Avskaffad avfallsförbränningsskatt.....	14
2.1	Bakgrund och gällande rätt.....	14
2.2	Avskaffad avfallsförbränningsskatt.....	15
2.3	Följdändringar i skatteförfarandelagen.....	15
2.4	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	16
2.5	Konsekvensanalys	16
2.5.1	Syfte.....	16
2.5.2	Offentligfinansiella effekter.....	17
2.5.3	Effekter för företagen	17
2.5.4	Effekter för energisystemet	18
2.5.5	Effekter för miljön.....	18
2.5.6	Effekter för enskilda	20
2.5.7	Effekter för kommuner och regioner	20
2.5.8	Effekter för myndigheter och domstolar.....	20
2.5.9	Förslagets förenlighet med EU-rätten.....	21
2.5.10	Övriga effekter.....	21
3	Slopad skattenedsättning för datorhallar	21
3.1	Bakgrund och gällande rätt.....	21
3.2	Slopad skattenedsättning för datorhallar	22
3.3	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	23
3.4	Konsekvensanalys	24
3.4.1	Syfte och alternativa lösningar	24
3.4.2	Offentligfinansiella effekter.....	24
3.4.3	Effekter för företagen	24
3.4.4	Effekter för miljön.....	25
3.4.5	Effekter för myndigheter och domstolar.....	25
3.4.6	Förslagets förenlighet med EU-rätten.....	25
3.4.7	Övriga effekter.....	25
4	Författningskommentar	26
4.1	Förslaget till lag om ändring i lag (1994:1776) om skatt på energi.....	26
4.2	Förslaget till lag om upphävande av lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns	27
4.3	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	27
4.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2022:174) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).....	28

1 Lagtext

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1776) om skatt på energi¹ dels att 1 kap. 14 §, 9 kap. 5 a § och 11 kap. 15 § ska upphöra att gälla, dels att 1 kap. 11 a §, 9 kap. 5 b och 8 §§ och 11 kap. 6, 9, 16 och 17 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

11 a §²

I fråga om energiskatt och koldioxidskatt på bränslen samt energiskatt på elektrisk kraft förstås med stödordning sådant statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som utgörs av skattebefrielse för vart och ett av de ändamål som anges i följande bestämmelser i denna lag:

1. 6 a kap. 1 § 8 och 11 a,
2. 6 a kap. 1 § 11 b,
3. 6 a kap. 2 a § första stycket 1,
4. 6 a kap. 2 a § första stycket 2,
5. 6 a kap. 2 c §,
6. 7 kap. 3 a och 3 b §§,
7. 7 kap. 4 §,
8. 9 kap. 5 och 5 a §§, 8. 9 kap. 5 §,
9. 11 kap. 9 § första stycket 6 och 14 §,
10. 11 kap. 9 § första stycket 7 och 15 §,
11. 11 kap. 9 § första stycket 8,
12. 11 kap. 10 §,
13. 11 kap. 12 §,
14. 11 kap. 12 a §,
15. 11 kap. 12 b §.

9 kap.

5 b §³

Om elektrisk kraft och ett eller flera bränslen förbrukats samtidigt för framställning av värme eller kyla enligt 5 eller 5 a §, ska Om elektrisk kraft och ett eller flera bränslen förbrukats samtidigt för framställning av värme eller kyla enligt 5 §, ska energislagen vid

¹ Senaste lydelse av
1 kap. 14 § 2017:1208
9 kap. 5 a § 2020:1045
11 kap. 15 § 2020:1045.

² Senaste lydelse 2021:410.

³ Senaste lydelse 2017:1208.

energislagen vid beräkning av återbetalningen fördelas genom proportionering i förhållande till respektive energislag. Fördelningen mellan respektive bränsle får dock väljas fritt. Motsvarande gäller elektrisk kraft om den elektriska kraft som förbrukats vid framställningen av värmen eller kylan till någon del utgörs av elektrisk kraft som inte är skattepliktig eller elektrisk kraft för vilken en lägre skattenivå än den som anges i 11 kap. 3 § kan uppnås enligt bestämmelser i denna lag.

beräkning av återbetalningen fördelas genom proportionering i förhållande till respektive energislag. Fördelningen mellan respektive bränsle får dock väljas fritt. Motsvarande gäller elektrisk kraft om den elektriska kraft som förbrukats vid framställningen av värmen eller kylan till någon del utgörs av elektrisk kraft som inte är skattepliktig eller elektrisk kraft för vilken en lägre skattenivå än den som anges i 11 kap. 3 § kan uppnås enligt bestämmelser i denna lag.

8 §⁴

Rätt till återbetalning eller kompensation enligt 2, 3 och 6 §§ föreligger endast när ersättningen för ett kalenderkvartal uppgår till

1. minst 1 000 kronor i fall som avses i 2 eller 6 §, och
2. minst 500 kronor i fall som avses i 3 §.

Sådan återbetalning enligt 2 § som görs med stöd av 6 a kap. 2 a § får dock göras när den sammanlagda ersättningen uppgår till minst 500 kronor per kalenderår.

Rätt till återbetalning enligt 5 och 5 a §§ föreligger endast för den del av den sammanlagda ersättningen som överstiger 2 000 kronor per kalenderkvartal och endast om

Rätt till återbetalning enligt 5 § föreligger endast för den del av den sammanlagda ersättningen som överstiger 2 000 kronor per kalenderkvartal och endast om

1. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och
2. sökanden lämnar uppgifter om stödmottagare.

Kraven i tredje stycket 2 gäller endast uppgifter om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom återbetalningen överstiger 50 000 euro under kalenderåret.

11 kap.

6 §⁵

Som frivilligt skattskyldig får godkännas den som beräknas förbruka mer än 10 gigawattimmar elektrisk kraft per kalenderår

1. i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning,

2. i huvudsak för kemisk reduktion eller i huvudsak för elektrolytiska processer,

3. vid sådan framställning av produkter som avses i 6 a kap. 1 § 6,

4. i metallurgiska processer eller vid tillverkning av mineraliska produkter under förutsättning att 4. i metallurgiska processer eller vid tillverkning av mineraliska produkter under förutsättning att

⁴ Senaste lydelse 2021:410.

⁵ Senaste lydelse 2017:1208.

det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar har förändrats kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur har förändrats, i den utsträckning förbrukningen inte omfattas av föregående punkter,

5. i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet, i den utsträckning förbrukningen inte omfattas av föregående punkter,
eller

6. i en datorhall.

För ett sådant godkännande krävs att den sökande är lämplig som frivilligt skattskyldig med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt.

Godkännande som frivilligt skattskyldig ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om den frivilligt skattskyldige begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

9 §⁶

Den som är skattskyldig för energiskatt på elektrisk kraft får göra avdrag för skatt på elektrisk kraft som

1. förbrukats hos den skattskyldige i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning,

2. i huvudsak förbrukats hos den skattskyldige för kemisk reduktion eller i elektrolytiska processer,

3. förbrukats hos den skattskyldige vid sådan framställning av produkter som avses i 6 a kap. 1 § 6,

4. förbrukats hos den skattskyldige vid sådan överföring av elektrisk kraft på det elektriska nätet som utförs av den som ansvarar för förvaltningen av nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion,

5. förbrukats hos den skattskyldige i metallurgiska processer eller vid tillverkning av mineraliska produkter under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar har förändrats kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur har förändrats, i den utsträckning avdragsrätt inte följer av 2,

6. förbrukats i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet hos den skattskyldige, i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående punkter,

7. förbrukats i en datorhall hos den skattskyldige,

8. förbrukats i kommuner som avses i 4 § för annat ändamål än

- a) i industriell verksamhet,
- b) i en datorhall,

det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar har förändrats kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur har förändrats, i den utsträckning förbrukningen inte omfattas av föregående punkter,
eller

5. i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet, i den utsträckning förbrukningen inte omfattas av föregående punkter.

c) i yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet,

d) i yrkesmässig vattenbruksverksamhet,

e) som landström, eller

f) i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning.

Avdrag enligt första stycket 6 och 7 medges med skillnaden mellan den skattesats som gällde vid skattskyldighetens inträde och 0,6 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag enligt första stycket 8 medges med 9,6 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag enligt första stycket 8 får endast medges i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående punkter.

b) i yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet,

c) i yrkesmässig vattenbruksverksamhet,

d) som landström, eller

e) i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning.

Avdrag enligt första stycket 6 medges med skillnaden mellan den skattesats som gällde vid skattskyldighetens inträde och 0,6 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag enligt första stycket 8 medges med 9,6 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag enligt första stycket 8 får endast medges i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående punkter.

16 §⁷

Ansökan om återbetalning av energiskatt på elektrisk kraft enligt 12–15 §§ ska omfatta ett kalenderår. Om sökanden beräknas förbruka minst 150 000 kilowattimmar per kalenderår för dessa nedsättningsberättigande ändamål, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalendermånad. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningar för medgivande inte längre finns.

Ansökan om återbetalning ska lämnas elektroniskt. Det gäller dock inte för återbetalning enligt 12 b §.

Ansökan om återbetalning ska lämnas in till beskattningsmyndigheten inom tre år efter utgången av kalenderåret respektive kalendermånaden och vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade ansökan saknade behörighet att företräda sökanden.

Ansökan om återbetalning av energiskatt på elektrisk kraft enligt 12–14 §§ ska omfatta ett kalenderår. Om sökanden beräknas förbruka minst 150 000 kilowattimmar per kalenderår för dessa nedsättningsberättigande ändamål, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalendermånad. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningar för medgivande inte längre finns.

⁷ Senaste lydelse 2017:1208.

<p>Avdrag eller återbetalning enligt 9 § första stycket 6, 7 eller 8 eller enligt 10, 12, 12 a, 12 b, 14 eller 15 § medges endast om</p>	<p>Avdrag eller återbetalning enligt 9 § första stycket 6, 7 eller 8 eller enligt 10, 12, 12 a, 12 b eller 14 § medges endast om</p>
--	--

1. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och
2. den skattskyldige respektive sökanden lämnar uppgifter om stödmottagare och stödets fördelning mellan stödmottagare.

Kraven i första stycket 2 gäller endast uppgifter om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom avdraget eller återbetalningen överstiger 50 000 euro under kalenderåret. För avdrag enligt 10 § och återbetalning enligt 12 eller 12 a § gäller kraven i första stycket 2 för uppgifter om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom avdraget eller återbetalningen överstiger 15 000 euro under kalenderåret.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.

1.2 Förslag till lag om upphävande av lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns

Härigenom föreskrivs att lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns ska upphöra att gälla.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

1.3 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 15 § och 7 kap. 1 a § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

15 §¹

Med punktskatt avses skatt enligt

1. lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
2. 2 § första stycket 5 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
3. lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
4. lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
5. lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
6. lagen (1994:1776) om skatt på energi,
7. lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
8. lagen (1999:673) om skatt på avfall,
9. lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,
10. lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,
11. lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,
12. lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,
13. lagen (2018:1139) om skatt på spel,
13. lagen (2018:1139) om skatt på spel, *och*
14. lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns, *och*
14. lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar.
15. lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar.

7 kap.

1 a §²

Skatteverket ska, utöver vad som följer av 1 §, registrera den som är skattskyldig enligt

1. lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
2. lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
3. 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 36 § 1 eller 38 c § lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
4. 9 eller 12 § eller 15 § första stycket lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
5. 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi,
6. lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,

¹ Senaste lydelse 2021:1169.

² Senaste lydelse 2022:172.

7. lagen (1999:673) om skatt på avfall,
8. lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,
9. 8 § 1, 2 eller 3 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,
10. lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,
11. 6 § 1 eller 2 b lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,
12. lagen (2018:1139) om skatt på spel, 12. lagen (2018:1139) om skatt på spel, *eller*
13. *lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns, eller*
14. 4 § 1 lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar. 13. 4 § 1 lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar.
Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.
-

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:174) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 15 § och 7 kap. 1 a § skatteförfarandelagen (2011:1244) i stället för lydelsen enligt lagen (2022:174) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2022:174

Föreslagen lydelse

3 kap.

15 §¹

Med punktskatt avses skatt enligt

1. lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
2. 2 § första stycket 5 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
3. lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
4. lagen (1994:1776) om skatt på energi,
5. lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
6. lagen (1999:673) om skatt på avfall,
7. lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,
8. lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,
9. lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,
10. lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,
11. lagen (2018:1139) om skatt på spel,
12. *lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns,*
13. lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar,
14. lagen (2022:155) om tobaksskatt, och
15. lagen (2022:156) om alkoholskatt.

12. lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar,
13. lagen (2022:155) om tobaksskatt, och
14. lagen (2022:156) om alkoholskatt.

7 kap.

1 a §²

Skatteverket ska, utöver vad som följer av 1 §, registrera

1. den som är skattskyldig enligt
 - a) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
 - b) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
 - c) 11 kap. 5 § första stycket 1 eller 2 lagen (1994:1776) om skatt på energi,
 - d) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
 - e) lagen (1999:673) om skatt på avfall,

¹ Senaste lydelse 2022:174.

² Senaste lydelse 2022:174.

- f) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,
- g) lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,
- h) 6 § 2 b lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, *eller* h) 6 § 2 b lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, *eller*
- i) lagen (2018:1139) om skatt på spel, *eller* i) lagen (2018:1139) om skatt på spel,
- j) *lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns,*

2. den som är godkänd eller registrerad som

- a) upplagshavare enligt 4 kap. 1 § lagen om skatt på energi, 3 kap. 2 § lagen (2022:155) om tobaksskatt eller 3 kap. 2 § lagen (2022:156) om alkoholskatt,
- b) registrerad varumottagare enligt 4 kap. 8 § lagen om skatt på energi, 3 kap. 9 § lagen om tobaksskatt eller 3 kap. 10 § lagen om alkoholskatt,
- c) godkänd lagerhållare enligt 6 kap. 2 § lagen om skatt på energi, 10 § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, 9 § lagen om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, 8 § lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar eller 10 kap. 2 § lagen om tobaksskatt,
- d) frivilligt skattskyldig enligt 11 kap. 6 § lagen om skatt på energi,
- e) registrerad mottagare enligt 10 a § lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik,
- f) registrerad EU-handlare enligt 10 b § lagen om kemikalier i viss elektronik,
- g) registrerad distansförsäljare för tuggtobak och övrig tobak enligt 10 kap. 7 § lagen om tobaksskatt, eller
- h) registrerad distansförsäljare enligt 4 c kap. 3 § lagen om skatt på energi, 6 kap. 3 § lagen om tobaksskatt eller 6 kap. 3 § lagen om alkoholskatt, och

3. den som är godkänd eller registrerad som

- a) tillfälligt registrerad varumottagare enligt 4 kap. 14 § lagen om skatt på energi, 3 kap. 15 § lagen om tobaksskatt eller 3 kap. 16 § lagen om alkoholskatt,
- b) certifierad mottagare enligt 4 d kap. 5 § lagen om skatt på energi, 7 kap. 7 § lagen om tobaksskatt eller 7 kap. 7 § lagen om alkoholskatt,
- c) tillfälligt certifierad mottagare enligt 4 d kap. 3 § lagen om skatt på energi, 7 kap. 5 § lagen om tobaksskatt eller 7 kap. 5 § lagen om alkoholskatt, eller c) tillfälligt certifierad mottagare enligt 4 d kap. 3 § lagen om skatt på energi, 7 kap. 5 § lagen om tobaksskatt eller 7 kap. 5 § lagen om alkoholskatt, eller
- d) tillfälligt registrerad distansförsäljare enligt 4 c kap. 2 § lagen om skatt på energi, 6 kap. 2 § lagen om tobaksskatt eller 6 kap. 2 § lagen om alkoholskatt.

Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

2 Avskaffad avfallsförbränningskatt

2.1 Bakgrund och gällande rätt

Den 1 april 2020 trädde lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns, i kraft. Syftet med skatten är att på lång sikt uppnå en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering i enlighet med avfallshierarkin, uppfyllande av målet om att Sverige ska gå före på klimat- och miljöområdet och bli världens första fossilfria välfärdsland samt att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären.

Avfallsförbränningskatt ska betalas för avfall som förs in till en avfallsförbränningsanläggning eller en samförbränningsanläggning. Avfallsförbränningskatten bygger liksom avfallsskatten på en nettobeskattningsmodell. Det innebär att skatt tas ut för det avfall som förs in till en avfallsförbrännings- eller samförbränningsanläggning och avdrag för skatten får göras för det avfall eller ämne eller föremål som har upphört att vara avfall och som förs ut från samma anläggning. Vad som avses med avfall är detsamma som i 15 kap. 1 § miljöbalken, dvs. varje ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med, avser att göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med. Det är den som bedriver verksamheten på en avfallsförbrännings- eller samförbränningsanläggning som är skattskyldig. Vad som avses med avfallsförbrännings- och samförbränningsanläggning motsvarar väsentligen definitionerna i 6 och 7 §§ i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.

Skattskyldigheten inträder när avfallet förs in till avfallsförbrännings- eller samförbränningsanläggningen. Skatt ska betalas med 125 kronor (för år 2022) per ton avfall.

Visst avfall undantas från skatteplikt. Det rör sig om

- farligt avfall,
- biobränsle,
- animaliska biprodukter, och
- avfall som förs in till en samförbränningsanläggning som huvudsakligen producerar material och där avfallsförbränning ingår i produktionen av materialet, under förutsättning att materialet innehåller en del av avfallet eller dess restprodukter.

En utvärdering av avfallsförbränningskattens effekter har genomförts av Skatteverket. Skatteverket överlämnade sin utvärdering till regeringen den 1 oktober 2021. I utvärderingen konstaterar Skatteverket att skatten inte på ett verkningsfullt och kostnadseffektivt sätt styr mot en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering. Utvärderingen visar även att en del av skatten övervältras på mottagningsavgifterna och en del belastar avfallsförbrännarnas resultat.

2.2 Avskaffad avfallsförbränningsskatt

Promemorians förslag: Avfallsförbränningsskatten avskaffas genom att lagen om skatt på avfall som förbränns upphävs.

Skälen för förslaget: Rysslands invasion av Ukraina och agerande på energimarknaden har kraftigt ändrat förutsättningarna för den europeiska elmarknaden. Svenska hushåll och företag står nu inför en vinter med mycket högre elpriser än normalt.

Avfallsförbränningsskatten infördes i syfte att på lång sikt uppnå en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering i enlighet med avfallshierarkin, att uppfylla målet om att Sverige ska gå före på klimat- och miljöområdet och bli världens första fossilfria välfärdsland samt att Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Skatteverkets utvärdering visar att skatten inte på ett verkningfullt och kostnadseffektivt sätt styr mot dessa syften.

Avfallsförbränningsskatten har lett till att en del kraftvärme- och värmeverk har reviderat sina reinvesterings- och nyinvesteringsplaner redan ett år efter skattens införande. Detta riskerar att påverka effektsituationen negativt.

Eftersom skatten inte på ett verkningfullt och kostnadseffektivt sätt styr mot dess syften och samtidigt riskerar att få en negativ påverkan på effektsituationen föreslås att skatten avskaffas.

2.3 Följdändringar i skatteförfarandelagen

Promemorians förslag: I skatteförfarandelagen tas avfallsförbränningsskatten bort i bestämmelsen om vad som avses med punktskatt och i en bestämmelse som rör registrering.

Motsvarande ändringar görs i redan beslutade ändringar av skatteförfarandelagen som träder i kraft den 13 februari 2023.

Skälen för förslaget: I skatteförfarandelagen (2011:1244) finns bestämmelser om vad som avses med punktskatt och om registrering av den som är skattskyldig enligt vissa uppräknade lagar.

I 3 kap. 15 § 14 skatteförfarandelagen anges att med punktskatt avses skatt enligt lagen om skatt på avfall som förbränns. I 7 kap. 1 a § första stycket 13 skatteförfarandelagen anges att Skatteverket ska registrera den som är skattskyldig enligt lagen om skatt på avfall som förbränns. Som en följd av förslaget att avskaffa avfallsförbränningsskatten föreslås att ovan nämnda punkter tas bort eftersom de inte längre skulle fylla någon funktion. Av samma skäl föreslås att motsvarande ändringar görs i redan beslutade ändringar av skatteförfarandelagen som träder i kraft den 13 februari 2023 (SFS 2022:174).

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 3 kap. 15 § och 7 kap. 1 a § skatteförfarandelagen.

2.4 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Lagen om upphävande av lagen om skatt på avfall som förbränns träder i kraft den 1 januari 2023. Den upphävda lagen gäller dock för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Även ändringar i skatteförordningelagen träder i kraft den 1 januari 2023. Äldre bestämmelser gäller dock för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Skälen för förslaget: Det är angeläget att avfallsförbränningsskatten avskaffas så snart som det är möjligt, vilket bedöms vara den 1 januari 2023. Lagen om skatt på avfall som förbränns föreslås därför upphävas vid denna tidpunkt. Den upphävda lagen bör dock fortsatt gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet. Det senare innebär att skyldigheten att betala skatt kvarstår för avfall som förts in på förbränningsanläggningen före den 1 januari 2023, dvs. för avfall för vilket skattskyldigheten inträtt före ikraftträdandet. Även rätten till avdrag kvarstår om rätten uppstått före den 1 januari 2023, dvs. avfallet måste ha förts ut från förbränningsanläggningen före den 1 januari 2023. Någon möjlighet till avdrag för avfall som förts ut från anläggningen från och med den 1 januari 2023 kommer inte att finnas. Skulle en sådan möjlighet införas innebär det att avskaffandet av avfallsförbränningsskatten skulle komma att fördröjas. Ett snabbt avskaffande av skatten bedöms som mer angeläget än att avdragsmöjligheten införs för händelser som inträffar efter lagens upphävande.

2.5 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som är nödvändig i det aktuella lagstiftningsärendet och avseende de aspekter som ska belysas enligt 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner.

Konsekvensutredningen i denna promemoria refererar dels till konsekvensutredningen i betänkandet Brännheta skatter! (SOU 2017:83), dels till Skatteverkets utvärdering av avfallsförbränningsskatten från 2021.

2.5.1 Syfte

Avfallsförbränningsskatten har lett till att kraftvärme- och värmeverk reviderat sina reinvesterings- och nyinvesteringsplaner. Detta riskerar att ha en negativ påverkan på effektsituationen. Att avskaffa skatten syftar till att motverka denna negativa effekt.

Avfallsförbränningsskatten infördes med syfte att på lång sikt uppnå en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering i enlighet med avfallshierarkin, uppfyllande av målet om Sverige ska gå före på klimat-

och miljöområdet och bli världens första fossilfria välfärdsland samt att Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Skatteverkets utvärdering visar att skatten inte på ett verkningfullt och kostnadseffektivt sätt styr mot dessa syften.

2.5.2 Offentligfinansiella effekter

Den offentligfinansiella helårseffekten av att avskaffa avfallsförbränningskatten innebär minskade skatteintäkter med 0,52 miljarder kronor brutto och 0,41 miljarder kronor netto.

2.5.3 Effekter för företagen

Skatten på avfallsförbränning är 125 kronor (2022) per ton avfall som förbränns och belastar i första led de verksamheter som förbränner avfall, att avskaffa skatten innebär minskade kostnader för dessa anläggningar. Avfallsförbrännings- och samförbränningsanläggningar finns i en mängd skilda typer av företag som genererar olika typer av produkter och tjänster. Det finns drygt 1 200 anläggningar som har miljötillstånd för avfallsförbränning och av dessa har ca 40 procent avfallshantering eller energiproduktion som huvudsaklig verksamhet. En del av de verksamheter som har avfalls- eller samförbränningsanläggningar är jordbruk eller livsmedelsindustri vilka i huvudsak bränner biobränsle som är undantaget från skatten. Övriga avfallsförbrännings- och samförbränningsanläggningar återfinns i verksamheter som producerar kemiska produkter, metall- och plastytbehandling samt i massa- och pappersvaror.

Skatteverkets utvärdering visar att skattekostnaden till stor del övervältrats på mottagningsavgifterna men att den också belastat förbränningsanläggningarnas resultat. Detta innebär att skatten även inneburit kostnadsökningar för företag som genererar avfall som bränns.

Att avskaffa skatten innebär även minskade administrativa kostnader för de skattskyldiga företagen. Den administrativa tidsåtgången uppskattades vid införandet till 2–6 timmar per månad för respektive avfallsförbrännings- eller samförbränningsanläggning.

Materialåtervinningsindustrin

Det finns ca 190 företag som omfattas av branschleden anläggningar för återvinning av källsorterat material. Dessa är i regel små eller medelstora företag, ca 60 procent har färre än 20 anställda.

Materialåtervinningsindustrin är en sektor som genererar mycket brännbart avfall, avfallet från dessa verksamheter kallas för rejekt eller sekundäravfall. Sekundäravfall är de utsorterade fraktioner som varit föremål för återvinningsförsök men inte materialåtervunnits. En betydande del av sekundäravfallet lämnas till förbränning. Regeringen tillsatte med anledning av detta en utredning för att bl.a. undersöka skattens effekter på återvinningsindustrin och huruvida det är motiverat att införa undantag för sekundäravfall. Utredningen lämnade sitt betänkande (SOU 2022:9) i februari 2022. Där konstaterades att skatten, i och med att den övervältras på mottagningsavgifterna, visserligen fördrar

materialåtervinning men att återvinningen ändå gynnas eftersom den konkurrerande behandlingsmetoden avfallsförbränning fördyras mer. Att avskaffa avfallsförbränningsskatten leder alltså till lägre kostnader för materialåtervinningsföretag som genererar brännbart avfall. Samtidigt leder avskaffande av skatten till försvagad konkurrenskraft då avfallsförbränning blir relativt billigare.

2.5.4 Effekter för energisystemet

Den övervägande delen av allt avfall som förbränns i Sverige bränns i anläggningar som producerar el- och värme. Det finns drygt 30 energiåtervinningsanläggningar, varav de flesta är kommunalägda. Dessa anläggningar producerade 2019 totalt ca 18 TWh värme, vilket var 35 procent av den svenska fjärrvärmens, och knappt 3 TWh el vilket utgjorde 1,6 procent av elproduktionen det året. Avfallsförbränning står alltså endast för en liten del av den totala svenska elproduktionen men i vissa urbana regioner är det en viktig del för att säkra effekt och kontinuiteten i el- och värmeproduktionen. Avfallsförbränningsskatten kan på sikt leda till minskad kapacitet i avfallsförbränning och riskerar därför att ha en negativ påverkan på den lokala effektsituationen i vissa urbana regioner. Omfattningen av denna effekt beror på vad som i så fall skulle ersätta avfallsförbränningen. Om avfallsförbränning ersätts med annan kraftvärmeproduktion får den minskade kapaciteten ingen negativ påverkan på effektbalansen. Om den av avfall producerade fjärrvärmens ersätts med till eldriven värme, t.ex. värmepumpar, kan detta ha en påverkan på försörjningstryggheten av el, dels för att det ökar efterfrågan på el i regionen, dels för att minskad efterfrågan på fjärrvärme ger minskat underlag till elproduktion för kraftvärmeanläggningar. Risker som störst när elsystemet är som mest ansträngt. När variabel elproduktion, som sol- och vindkraft ökar, ökar också behovet av planerad elproduktion när den variabla produktionen, på grund av t.ex. väderförhållanden, inte kan leverera. I och med avskaffande av skatten minskar risken för denna negativa påverkan på effektsituationen.

Elpriset sätts på den nordiska elbörsen och avfallsförbrännare är pristagare på den nordiska elmarknaden, den på marginalen dyraste elen bestämmer priset. Avfallsförbränningsskatten har därför inte haft någon effekt på det svenska elpriset. Om kapaciteten i avfallsförbränning på sikt minskar till följd av skatten riskerar detta att leda till högre svenska elpriser. Att avskaffa skatten innebär att kraftvärmens konkurrenskraft stärks och avskaffandet har därmed en dämpande effekt på framtida elpriser.

2.5.5 Effekter för miljön

Konsekvenser för materialåtervinning

När avfallsförbränningsskatten infördes 2020 bedömde regeringen att den troligen inte skulle övervältras på mottagningsavgifterna för avfall. Detta var utredningens bedömning (SOU 2017:83) vilken stöddes av en underlagsrapport från Profu. Bedömningen förklarades med att den

inhemska förbränningskapaciteten är större än de svenska avfallsmängder som förbränns och att importerat avfall därmed utgör ett marginalflöde i Sverige som är prissättande för övriga mottagningsavgifter.

Skatteverkets utvärdering av skatten visar att avfallsförbrännarna, på grund av klausuler i avtal, på kort sikt till stor del kunnat övervältra skatten på mottagningsavgifterna till svenska kunder. Merparten av kommunerna har i sin tur övervältrat kostnadsökningen på de kommunala avfallstaxorna. Trots detta har skatten endast haft marginell påverkan på mängderna hushållsavfall som skickats till förbränning. Detta förklaras bl.a. med blygsamma kostnadsökningar för avfallshantering (se avsnitt 2.5.6 som beskriver konsekvenser för enskilda) samt att många kommuner har volymbaserad avfallstaxa och att hushåll i flerfamiljshus har begränsad möjlighet att påverka kostnaderna för avfallshantering. Skatteverket bedömer vidare att skatten på kort sikt inte heller påverkar de avfallsfraktioner som omfattas av producentansvaret då producenterna saknar rådighet över mängden källsorterade förpackningar. För verksamhetsavfall bedömde Skatteverket att skatten har potential att vara styrande mot mer materialåtervinning men myndigheten lyfter samtidigt problemet att det är tveksamt om skattens prissignal på ett träffsäkert sätt når fram till den verksamhet som har rådighet över avfallets uppkomst och sortering.

Sammantaget konstaterar regeringen att avfallsförbränningsskatten har svag påverkan på valet av behandlingsmetod mellan avfallsförbränning och materialåtervinning. Den har heller ingen stor påverkan på mängderna uppkommet avfall. Att avskaffa skatten har därför endast en marginell effekt på uppfyllandet av målet om en resurseffektiv och giftfri avfallshantering.

Konsekvenser för klimatet

Avfallsförbränningsskatten har sen införandet inte påverkat utsläppen av växthusgaser. Detta beror på att den inte haft någon omedelbar effekt på kapaciteten i svensk avfallsförbränning. Skatteverket påpekar i sin utvärdering att skattens utformning, då den är viktbaserad, ger incitament att sortera ut och bränna energitäta fraktioner som plast, men skriver att man inte kunnat observera någon sådan sortering till följd av skatten. Detta förklaras dels med att pannorna inte är byggda för avfall med så högt energiinnehåll, dels motverkar priset på utsläppsrätter en sådan utveckling.

Avfallsförbränningsskatten har påverkat lönsamheten för avfallsförbränning och detta har i sin tur lett till reviderade investeringsplaner. På lång sikt förväntas skatten ledatill minskad kapacitet i avfallsförbränning, denna effekt beskrevs också som förväntad i propositionen vid skattens genomförande. Minskad kapacitet för avfallsförbränning innebär minskade växthusgasutsläpp i Sverige om avfallsförbränningen väntas ersättas med fossilfri el- och värmeproduktion, på så sätt hade skatten på längre sikt styrts mot att uppnå det nationella klimatmålet. Skattens avskaffande förväntas därmed leda till sämre möjlighet att nå det nationella klimatmålet till 2045.

Skatteverket påpekar i sin utvärdering att svenska avfallsförbränningsanläggningar, till skillnad från motsvarande anläggningar i övriga EU, omfattas av EU ETS. Om svensk avfallsförbränningskapacitet

till följd av skatten minskar och detta leder till att avfall förbränns i anläggningar utanför Sverige innebär det att skatten leder till att växthusgasutsläpp flyttas från EU ETS till en sektor (ESR) där det inom EU saknas enhetlig prissättning. På så sätt riskerar avfallsförbrännings-skatten att minska kostnadseffektiviteten i uppfyllandet av EU:s klimatmål. Att avskaffa skatten eliminerar denna risk.

Att avskaffa avfallsförbrännings-skatten förbättrar förutsättningarna för planerbar elproduktion vilket kan minska utsläpp från fossila utsläpp från elproduktion vid effekttoppar.

2.5.6 Effekter för enskilda

Skatteverkets utvärdering visar att avfallsförbrännings-skatten till stor del övervältrats på mottagningsavgifterna för avfall och att kommunerna i sin tur övervältrat kostnaden på avfallstaxorna. Detta innebär att hushåll fått ökade kostnader för avfallshantering men Skatteverket visar också att dessa kostnadsökningar varit små. Vid full övervältring har skatten i genomsnitt inneburit en kostnadsökning på 24 kronor per år för en enskild eller 8 kronor per månad för ett villahushåll med fyra personer. Att avskaffa skatten kan därmed innebära marginellt minskade avfallskostnader för hushåll.

2.5.7 Effekter för kommuner och regioner

Det är kommunerna som ansvarar för insamling och behandling av hushållsavfall i Sverige. För detta tar kommunerna ut avgifter enligt självkostnadsprincipen vilket innebär att de precis ska motsvara kostnaderna för hanteringen. Avfallsförbrännings-skatten har till stor del övervältrats på mottagningsavgifterna för avfall och därmed har de kommunala kostnaderna för avfallshantering ökat. I linje med självkostnadsprincipen har kommunerna övervältrat kostnaderna på avfallstaxorna.

En stor del av de energiföretag som påverkas av skatten är kommunalägda, det finns ca 140 kommunalägda energibolag. Den del av skatten som inte övervältrats på mottagningsavgifterna bärs av energibolaget eftersom skatten inte heller övervältrats på fjärrvärmepiserna enligt Skatteverkets utvärdering. Detta påverkar de kommunala intäkterna negativt.

2.5.8 Effekter för myndigheter och domstolar

Skatteverket har uppskattat kostnaderna för administration, kontroller och löpande hantering av skatten till 900 000 kronor per år. Dessa resurser frigörs i och med borttagandet av skatten. Förslaget kommer att kräva vissa informationsinsatser från Skatteverket gentemot dem som berörs av skatten. Den totala administrativa bördan bedöms dock minska som ett resultat av avskaffandet.

Förslaget bedöms inte leda till någon ökad måltillströmning i de allmänna förvaltningsdomstolarna och inte heller medföra några ökade kostnader för andra myndigheter.

2.5.9 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

2.5.10 Övriga effekter

Förslaget bedöms inte påverka den ekonomiska jämställdheten.

3 Slopad skattenedsättning för datorhallar

3.1 Bakgrund och gällande rätt

Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, kallat energiskattedirektivet, är ett unionsgemensamt ramverk för hur medlemsstaterna ska utforma sin nationella beskattning av bränslen och elektrisk kraft.

På nationell nivå regleras energibesattningen av elektrisk kraft i lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE, vars regler är anpassade till energiskattedirektivet. All elektrisk kraft som förbrukas i Sverige är som huvudregel skattepliktig och skatten betalas in till staten av de skattskyldiga. De skattskyldiga består i huvudsak av tre kategorier, nämligen elproducenter, nätinnehavare och vissa frivilligt skattskyldiga förbrukare. För dessa skattskyldiga inträder skattskyldighet för elektrisk kraft när kraften överförs till någon som inte är skattskyldig eller när den förbrukas av den skattskyldige.

Den 1 januari 2017 infördes en skattenedsättning för elförbrukning i datorhallar. Den lägre skattenivån gäller för anläggningar där en näringsidkare, som huvudsakligen bedriver informationstjänstverksamhet, informationsbehandling eller uthyrning av serverutrymme och tillhörande tjänster, utövar sådan verksamhet. Från början skulle anläggningens sammanlagda installerade effekt för annan utrustning än kyl- och fläktanläggningar uppgå till minst 0,5 megawatt. Den 1 januari 2018 utvidgades omfattningen för skattenedsättningen genom att effektgränsen sänktes till 0,1 megawatt. Skattenedsättningen åstadkoms enligt LSE antingen genom att förbrukaren, om denne är skattskyldig, får göra avdrag för skatt i sin deklaration eller i annat fall genom att förbrukaren ansöker om återbetalning av skatt.

Den 1 januari 2018 utvidgades även skattenedsättningen till att gälla för elektrisk kraft som förbrukas vid framställning av värme och kyla för leverans för förbrukning i datorhallar. I det fallet uppnås skattebefrielsen alltid genom återbetalning.

Storleken på de ovan beskrivna skattenedsättningarna är skillnaden mellan den ordinarie skattesatsen (för närvarande 36,0 öre/kWh) och 0,6 öre/kWh.

3.2 Slopad skattenedsättning för datorhallar

Promemorians förslag: Skattenedsättningen för energiskatt på elektrisk kraft som förbrukas i datorhallar slopas. Även möjligheten till återbetalning av skatt på elektrisk kraft som förbrukats för framställning av värme eller kyla som levererats för förbrukning i en datorhall slopas.

Möjligheten att godkännas som frivilligt skattskyldig för energiskatt på grunden att elektrisk kraft förbrukas i en datorhall slopas.

Begränsningen att avdrag för energiskatt på elektrisk kraft som förbrukas i vissa kommuner i norra delarna av landet inte får göras för förbrukning i en datorhall slopas.

Skälen för förslaget: Rysslands invasion av Ukraina och agerande på energimarknaden har kraftigt ändrat förutsättningarna för den europeiska elmarknaden. Svenska hushåll och företag står nu inför en vinter med mycket högre elpriser än normalt. Under rådande omständigheter bör datorhallarna ges ytterligare incitament till energieffektivisering och därför beskattas på samma sätt som tjänstesektorn i övrigt. Runt om i Sverige pågår just nu en grön industriell revolution, där både näringslivet och det offentliga genomför stora klimatinvesteringar. Genom att Sverige nyindustrialiseras kan tusentals nya arbeten skapas inom ny, grön industri. För att omställningen ska lyckas behövs tillgång till el. Det är därför viktigt att incitament som påverkar i vilka branscher som den framtida elanvändningen kommer ske också anpassas till den gröna omställningens behov. Det kan därför vara motiverat att undvika att styra tillgången av el till användning i nya datorhallar samtidigt som det kan förväntas ett stort behov av el i andra branscher som kan ge fler arbetstillfällen. När skattenedsättningen för datorhallar infördes 2017 var förutsättningarna helt annorlunda än i dag och det finns därför anledning att ompröva de bedömningar som gjordes då. Skattenedsättningen för energiskatt på elektrisk kraft som förbrukas i datorhallar föreslås därför slopas.

När möjligheten till återbetalning av energiskatt på elektrisk kraft som förbrukats för framställning av värme eller kyla som levererats för förbrukning i datorhall infördes var ett av skälen att ge rimliga konkurrensförutsättningar för fjärrkyla och fjärrvärme. För att upprätthålla den konkurrensneutraliteten mellan elförbrukning direkt i datorhallen respektive förbrukning av fjärrkyla och fjärrvärme föreslås även den aktuella möjligheten till återbetalning av skatt slopas.

Syftet med möjligheten att godkännas som frivilligt skattskyldig för energiskatt på elektrisk kraft är att företag som förbrukar nedsättningsberättigad el i en stor omfattning ska kunna göra avdrag i en egen deklaration för att undvika likviditetspåfrestningar. När skattenedsättningen för datorhallar slopas finns det inte längre anledning att godkänna den som förbrukar el i en datorhall som frivilligt skattskyldig. Denna möjlighet föreslås därför slopas. Enligt befintliga regler kommer därmed godkännandet att återkallas för dem som är frivilligt skattskyldiga,

(på grunden att el förbrukas i en datorhall) eftersom förutsättningarna för godkännandet inte längre finns. För det fall den skattskyldige fortsättningsvis uppfyller någon annan grund för frivillig skattskyldighet kvarstår godkännandet.

Den som är skattskyldig för elektrisk kraft får göra avdrag med 9,6 öre/kWh för förbrukning som skett i vissa utpekade kommuner¹³ i norra delar av Sverige. Detta avdrag medges dock inte för förbrukning inom verksamheter där en lägre skattenivå ändå kan uppnås på annat sätt, exempelvis förbrukning i datorhallar. När skattenedsättningen för förbrukning i datorhallar slopas bör denna begränsning inte kvarstå och begränsningen föreslås därför slopas. Innebörden av förslaget är därmed att om el förbrukas i en datorhall i någon av de aktuella kommunerna får den skattskyldige gör avdrag med 9,6 öre/kWh. Elförbrukning i datorhallar kommer på så sätt att beskattas med samma skattenivå som för hushåll och övrig tjänstesektor på respektive ort, oavsett var i landet förbrukningen sker.

Lagförslag

Förslaget medför att 1 kap. 14 §, 9 kap. 5 a § och 11 kap. 15 § LSE upphör att gälla och att 1 kap. 11 a §, 9 kap. 5 b och 8 §§ och 11 kap. 6, 9, 16 och 17 §§ LSE ändras.

3.3 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Förändringarna träder i kraft den 1 juli 2023. Äldre bestämmelser gäller dock för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Skälen för förslaget: Det är angeläget att skattebefrielsen för förbrukning i datorhallar avskaffas så snart som det är möjligt för att uppnå syftet. Det är dock viktigt att företagen får tid till omställning, dels för att kunna påbörja arbetet med energieffektivisering, dels för att ändra sina rutiner för skatteadministrationen. Exempelvis kommer vissa företag som i dag är frivilligt skattskyldiga att bli avregistrerade. Dessa företag ska därmed sluta lämna egna punktskattedeklarationer och bör ha en dialog sina elnätsföretag för att skatt framöver tas ut av rätt part på rätt sätt. Med beaktande av det ovanstående föreslås att förändringarna träder i kraft den 1 juli 2023. Detsamma gäller återbetalning av skatt på elektrisk kraft som förbrukats för framställning av värme eller kyla som levererats för förbrukning i en datorhall.

Äldre bestämmelser bör fortfarande gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet. Detta innebär att förbrukningen av elektrisk kraft ska ha skett före ikraftträdandet för att äldre bestämmelser ska vara tillämpliga. Detta gäller oavsett om en skattskyldig gör avdrag eller om någon som inte är skattskyldig ansöker om återbetalning.

När det gäller förslaget att elförbrukning i en datorhall inte längre ska vara en grund för en förbrukare att godkännas som frivilligt skattskyldig

¹³ Vilka kommuner som avses framgår av 11 kap. 4 § LSE.

framgår av den befintliga bestämmelsen att ett sådant godkännande ska återkallas om förutsättningarna för godkännandet inte längre finns. Det bedöms därför inte finnas behov av en särskild övergångsbestämmelse i detta avseende.

3.4 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner.

3.4.1 Syfte och alternativa lösningar

Syftet är att ge ytterligare incitament till energieffektivisering i datorhallar i stället för att subventionera elförbrukningen i datorhallar genom en skattenedsättning. Något alternativt sätt att uppnå detta har inte identifierats.

3.4.2 Offentligfinansiella effekter

Den offentligfinansiella helårseffekten av att slopa skattenedsättningen för datorhallar är 0,36 miljarder kronor brutto och 0,28 miljarder kronor netto. För 2023 beräknas skatteintäkterna öka med ca 0,14 miljarder kronor (halvårseffekt). Förslaget innebär att skatteutgiften upphör.

3.4.3 Effekter för företagen

Förslaget om slopad skattenedsättning för datorhallar innebär att skattekostnaden för berörda företag ökar. För närvarande är skattesatsen för dessa företag 0,6 öre/kWh. Förslaget innebär att företagens elanvändning från och med den 1 juli 2023, precis som annan användning av el bland tjänsteföretag, preliminärt kommer att beskattas med 39,0 öre/kWh, medan skattenivån för de datorhallsföretag som är verksamma i vissa kommuner i norra Sverige preliminärt kommer att uppgå till 29,4 öre/kWh. Till skillnad från nuvarande energiskattenivå kommer skattenivån även att årligen räknas om med förändringen i konsumentprisindex.

Antalet berörda företag bedöms vara begränsat. Totalt uppskattas 80 olika företag ha tagit del av skattenedsättningen från 2017 till och med 2021. Antalet företag som tagit del av nedsättningen har visat en minskande trend och uppgick 2021 till 29. Bruttoskattenedsättningen uppgick samma år till 305 miljoner kronor. En stor del av nedsättningarna har gått till ett fåtal större företag. Enligt Riksrevisionen har tre företag erhållit omkring 60 procent av den totala nedsättningen under 2017–2021.

3.4.4 Effekter för miljön

Energiskatten har traditionellt betraktats som en, i första hand, fiskal skatt, dvs. en skatt som primärt syftar till att generera skatteintäkter på ett kostnadseffektivt sätt. Samtidigt kan den elprishöjande effekt som energiskatten ger upphov till förväntas påverka hur elanvändningen utvecklas. Skattens resursstyrande egenskaper innebär att den kan kopplas till målsättningarna för effektivare energianvändning. Användningen av elenergi kan också anses vara en miljörelaterad skattebas. Detta är ett ansats som används av bland andra Statistiska centralbyrån och OECD.

Elanvändningen ger i sig inte upphov till betydande miljö- och klimatpåverkan och förslaget väntas därför inte heller få någon betydande påverkan på miljön eller klimatutsläppen.

Förslaget innebär att datorhallar kommer få en högre energiskatt på el vilket stärker incitamenten för berörda företag att effektivisera sin elanvändning, både generellt och vid effekttoppar. Åtgärden väntas inte ge någon omedelbar effekt i detta avseende men kan påverka användningen av elektricitet på längre sikt. Detta kan i sin tur frigöra el som kan användas till att minska klimatpåverkan i andra sektorer.

3.4.5 Effekter för myndigheter och domstolar

Förslaget bedöms medföra minskade kostnader för Skatteverket avseende hantering av skattenedsättningarna då antalet återbetalningsansökningar minskar men även kostnader av engångskaraktär för att tillgodose företagens informationsbehov. Förslaget bedöms inte leda till några behov av informationsinsatser som går utöver de som normalt sker vid regelförändringar. Förslaget bedöms inte påverka antalet mål eller på annat sätt påverka arbetsbelastningen i de allmänna förvaltningsdomstolarna och inte heller medföra några ökade kostnader för andra myndigheter.

3.4.6 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

3.4.7 Övriga effekter

Förslaget bedöms inte påverka den ekonomiska jämställdheten.

4 Författningskommentar

4.1 Förslaget till lag om ändring i lag (1994:1776) om skatt på energi

1 kap.

11 a §

I paragrafen anges vad som avses med stödordning.

Ändringen i *punkt 8* är en följdändring med anledning av att återbetalningen av skatt enligt 9 kap. 5 a § slopas. Vidare tas *punkt 10* bort som en följdändring med anledning av att skattenedsättningen i 11 kap. 9 § första stycket 7 och 15 slopas.

Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

9 kap.

5 b §

I paragrafen regleras hur fördelningen av insatta energimängder ska göras när både el och bränsle har använts samtidigt för produktionen av värme eller kyla.

Ändringen är en följdändring med anledning av att återbetalningen av skatt enligt 5 a § slopas.

Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

8 §

I paragrafen regleras beloppsgränser och andra villkor för återbetalning.

Ändringen i *tredje stycket* är en följdändring med anledning av att återbetalningen av skatt enligt 5 a § slopas.

Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

11 kap.

6 §

I paragrafen regleras vem som får godkännas som frivilligt skattskyldig för energiskatt på elektrisk kraft.

Ändringen i *första stycket* innebär att *punkt 6* tas bort vilket innebär att förbrukning av elektrisk kraft i en datorhall inte längre är en grund för att godkännas som frivilligt skattskyldig.

Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

9 §

I paragrafen anges för vilken förbrukning av elektrisk kraft som en skattskyldig får göra avdrag och med vilka belopp avdrag får göras.

Första stycket ändras på så sätt att *punkt 7* tas bort vilket innebär att avdrag inte längre får göras för skatt på förbrukning i en datorhall hos den skattskyldige. Därutöver tas *punkt 8 b* bort med innebörden att förbrukning i en datorhall omfattas av den skattskyldiges möjlighet att göra avdrag för

förbrukning i de kommuner i norra Sverige som anges i 4 §. Efterföljande underpunkter i punkt 8 numreras om.

Ändringen i *andra stycket* är en följdändring med anledning av att punkt 7 i första stycket tas bort.

Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

16 §

I paragrafen samlas vissa villkor som är gemensamma för flera bestämmelser om återbetalning för energiskatt på el.

Ändringen i *första stycket* är en följdändring med anledning av att 15 § upphävs.

Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

17 §

I paragrafen samlas vissa villkor som är gemensamma för flera bestämmelser om återbetalning för energiskatt på el.

Ändringen i *första stycket* är en följdändring med anledning av att 15 § upphävs.

Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

4.2 Förslaget till lag om upphävande av lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns

Lagen innebär att lagen om skatt på avfall som förbränns upphör att gälla.

Enligt *första punkten* i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna träder lagen i kraft den 1 januari 2023.

Enligt *andra punkten* gäller den upphävda lagen dock fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet. Det innebär att avfallsförbränningsskatt ska redovisas och betalas för skattskyldighet som uppkommit fram till och med utgången av december 2022 dvs. för avfall som förts in på anläggningen fram till och med utgången av december 2022. Att den upphävda lagen ska fortsätta gälla endast för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet innebär att avdrag inte får göras för avfall som förs ut från en anläggning efter ikraftträdandet.

Övervägandena finns i avsnitt 2.2 och 2.4 **Fel! Hittar inte referensskälla..**

4.3 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

3 kap.

15 §

I paragrafen anges vad som avses med punktskatt.

Ändringen innebär att *punkt 14* om lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns tas bort. Efterföljande punkt numreras om. Ändringen är

redaktionell och innebär ingen ändring i sak för de punkter som kvarstår i paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 2.3.

7 kap.

1 a §

I paragrafen finns bestämmelser om registrering.

Ändringen innebär att *punkt 13* om lagen om skatt på avfall som förbränns tas bort. Övriga ändringar är endast redaktionella. Ändringarna innebär ingen ändring i sak för de punkter som kvarstår i paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 2.3.

4.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2022:174) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

3 kap.

15 §

I paragrafen anges vad som avses med punktskatt.

Ändringen innebär att *punkt 12* om lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns tas bort. Efterföljande punkter numreras om. Ändringarna innebär ingen ändring i sak för de punkter som kvarstår i paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 2.3.

7 kap.

1 a §

I paragrafen finns bestämmelser om registrering.

Ändringen innebär att *punkt 1 j* om lagen om skatt på avfall som förbränns i *första stycket* tas bort. En mindre språklig ändring görs också. Ändringarna innebär ingen ändring i sak för de punkter som kvarstår i paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 2.3.